

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
НУРЛАТ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БИКҮЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 119

«7» сентябрь 2020 ел

Биқұле авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Биқұле авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындағы нигезләмәне раслау хакында» 2019 елның 15 ноябрендәге 99 номерлы карапына үзгәрешләр керту турында

Россия Федерациисе Бюджет кодексы, Биқұле авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Биқұле авыл жирлеге Советы,
КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Биқұле авыл жирлеге Советының 2019 елның 15 ноябрендәге 99 номерлы карапы (Советының 2020 елның 21 февралендәге 109 номерлы карапы белән кертелгән үзгәрешләр белән) белән расланган «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Биқұле авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындағы нигезләмәгә әлеге карапга 1 нче күшымта нигезендә аны яңа редакциядә раслап, үзгәрешләр кертергә.
2. Әлеге карапны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштырырга һәм Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында бастырырга <http://nurlat.tatarstan.ru/>.
3. Әлеге карапның үтәлешен контролъдә тотуны үз жаваплылығында калдырам.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Биқұле авыл жирлеге
Советы рәисе

Р.Х. Садыйков

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Бикүле авыл жирлеге Советының 2020 елның 7 сентябрендәге 119 номерлы каарына 1 нче күшымта

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Бикүле авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет процессы түрүнде нигезләмә

I бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Статья 1. Элеге Нигезләмә белән җайга салына торган хокукий мәнәсәбәтләр

Элеге бюджет процессы түрүнде Нигезләмә Бикүле авыл жирлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Бикүле авыл жирлеге Уставы нигезендә, жирлек бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү, аның үтәлешен контролльдә тоту барышында, шулай ук муниципаль бурыч алып бару һәм жирлекнән муниципаль бурычы белән идарә итү барышында бюджет хокук мәнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала.

Статья 2. Авыл жирлегендә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен тормышка ашыруның хокукий нигезләре

Бюджет хокук мәнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, элеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 3. Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган тәшенчәләр һәм терминнар

Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган тәшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

Статья 4. Жирлек бюджетының хокукий формасы

Бикүле авыл жирлеге муниципаль берәмлеке бюджеты Бикүле авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Советы карары рәвешендә эшләнә һәм раслана (алга таба - текст буенча-жирлек Советы).

Жирлек бюджеты өч елга – чираттагы финанс елына һәм план чорына төzelә һәм раслана.

Жирлек бюджеты проектын формалаштыру Бикүле авыл жирлеге муниципаль берәмлеке башкарма комитеты (алга таба - авыл жирлеге башкарма комитеты) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләре нигезендә кабул ителә торган хокукий актлары нигезендә, жирлек советының хокукий актлары нигезендә башкарыла.

Статья 5. Жирлектә Россия Федерациясенең бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Жирлек бюджеты күрсәткечләренең жирлек бюджеты проектын төзегәндә , жирлек бюджетын үтәгәндә, аның үтәлеше түрүндагы хисапны формалаштырганда

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукий актлар нигезендә җирлек бюджеты күрсәткечләренең Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләрдәге бюджетлары белән чагыштыруын тәэмин итү максатларында кулланыла.

2. Җирлек бюджеттын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәгәндә бюджет керемнәренең баш администраторларының Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында Россия Федерациясе бюджет законнарында билгеләнгән нормативлар нигезендә бүленә торган керемнәр буенча кодларының дәвамчанлығы тәэмин ителә.

Статья 6. Бюджет процессы принциплары

Жирлекнең бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- бюджет системасының бердәмлеге;
- бюджетлар арасында керемнәр һәм чыгымнарны һәм дефицитларны финанслау чыганакларын бүлү;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыкларын финанслау чыганаклары чагылышының тулылығы;
- баланслылығы;
- бюджет чарапарын куллануның нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарын гомуми (жыелма) каплау;
- ачыклык;
- бюджетның дөреслеге;
- бюджет акчаларының адреслары һәм максатчан характеристеры; чыгымнар буенча;
- кассаның бердәмлеге.

Статья 7. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразларын, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү;
- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;
- жирлек бюджетты үтәлеше;
- бюджет турында карага үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

Финанс елы календарь елына туры килә һәм 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

Статья 8. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлектә бюджет процессында катнашучылар булып түбәндәгеләр торалар:

- Жирлек Советы;
- Жирлек башлыгы;
- Авыл жирлекке башкарма комитеты;
- Жирлекнең ревизия комиссиясе;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр);
- бюджет акчаларын алучылар;
- бюджет керемнәренең Баш администраторлары (администраторлары);

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары);

Статья 9. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Совет Поселения:

Жирлек Советы:

- жирлек бюджеттың һәм аның үтәлеше түрүнда хисапларны карый һәм раслый;
- жирлек бюджетты үтәлешен контролъдә тотуны оештыра;

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, жирлек уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенция чикләрендә, аның вәкаләтләрен тәэммин итү өчен жирлек башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәkle мәғълүмат бирелергә тиеш.

2. Жирлекнең башкарма комитеты аны Бикүле авыл жирлеге советына раслау өчен кирәkle документлар һәм материаллар белән төзи, жирлек бюджеттың үтәлешен һәм бюджет хисаплыгын төзүне тәэммин итә, Бикүле авыл жирлеге советына раслауга жирлек бюджеттың үтәлеше түрүнда хисап тапшыра, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэммин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3. Жирлекнең ревизия комиссиясе тубәндәгеләрне башкара:

бюджет акчаларын куллануның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты;

- бюджет түрүндагы каарлар проектларына, бюджет законнарының башка норматив хокукий актларына, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнгәнлеген экспертиза;

- муниципаль программаларга экспертиза;

- бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, бюджет үтәлеше түрүнда хисап буенча тикшерүләр һәм бәяләмәләр әзерләү, шулай ук бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрне бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү буенча;

- эчке финанс тикшерүе һәм эчке финанс аудитының бюджет чараларын Баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

4. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслыгын һәм максатчан характерын тәэммин итә;

үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне тәшкил итә;

бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындағы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне формалаштыра, раслый һәм контролъдә tota;

максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәэммин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

муниципаль берәмлек исеменнән аңа буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча җавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5. Бюджет акчаларын бүлүче:

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындағы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм (яки) алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәэммин итә;

бюджет акчаларының тиешле баш құрсәтмәсендә билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчалары баш урнаштыручының үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

6. Бюджет акчаларын алучы түбәндәгे бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджет сметасын төзи һәм башкара;

- бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) башкара;

- үзендә каралған бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәлелеген, максатчан характерын тәэммин итә;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәэммин итә) яки килешү нигезендә әлеге вәкаләтне бүтән учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшыра;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет Хисабын формалаштыра (формалаштыруны тәэммин итә) һәм тапшыра;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга салучы хокукий актларда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

Статья 10. Бюджет керемнәре

1. Доходы бюджета поселения формируются в соответствии с бюджетным законодательством Российской Федерации, законодательством Российской Федерации о налогах и сборах и законодательством об иных обязательных платежах.

2. Жирле салымнар турында карап, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерүче, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорына үз көченә керә торган Совет каарларына үзгәрешләр керту турында Бикүле авыл жирлеге каары чираттагы финанс елында һәм план чорына жирлек бюджеты турында карап проекты кертелгәнче 10 көннән дә соңга калмыйча жирлек Советына кабул ителергә тиеш.

Статья 11. Бюджет чыгымнары

1. Бюджет чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән дәүләт хакимияте органнарының, Россия Федерациисе субъектларының дәүләт хакимияте органнарының һәм жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәу Россия Федерациисе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет, Бикуле авыл жирлеге муниципаль берәмлеге акчалары исәбеннән башкарлырыга тиеш.

Статья 12. Резерв фонды

Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек Башкарма комитетының Резерв фондын булдыру каралырга мөмкин.

Жирлек Башкарма комитетының Резерв фонды бюджет түрүндагы карап белән билгеләнә һәм чыгымнарының гомуми күләме карапы белән расланган 3 проценттан да артмаска тиеш.

Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Жирлек башкарма комитетының Резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану түрүндагы хисап жирлек бюджеты үтәлеше түрүнда квартал саен һәм еллык хисапларга күшүп бирелә.

Статья 13.

Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

1. Муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы түрүндагы Россия Федерациисе законнары нигезендә дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә Россия Федерациисе Бюджет кодексы нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 72 статьясындағы 3 пунктында билгеләнгән очраклардан тыш, дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алулар планы-графигы нигезендә төzelә һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә түләнә, моңа дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы түрүнда Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән тәртиптә түләнелә.

Статья 14. Бюджет кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына жирлек бюджеты кытлыгы, әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләуләрнең үтәп, жирлек бюджеты түрүнда карап белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яки) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләменең исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациисе Бюджет кодексының 136 статьясындағы 4 пунктында каралган чараплар гамәлгә ашырылган очракта, жирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яки) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләменең исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәренең расланган гомуми күләменең 5 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлек бюджеты тұрында Совет карары белән жирлек милкендәге акцияләрне сатудан кергән көремнәрнең һәм капиталда катнашуның башка рәвешләренең бюджеттың финанслау чыганаклары составында расланған һәм (яисә) жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калған акчаларның кимүе ачықланған очракта, жирлек бюджеты кытлығы әлеге пунктта билгеләнгән чикләуләрне күрсәтелгән көртемнәр суммалары чикләрендә һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калған акчаларны киметү чикләрендә арттырырга мөмкин.

3. Еллық хисап күрсәткечләре буенча барлықка килгән жирлек бюджеты кытлығы әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләуләргә туры кипергә тиеш.

Статья 15. Жирлек бюджеты кытлығын финанслау чыганаклары

Жирлек бюджеты кытлығын эчке финанслау чыганаклары составына көртелә:

номиналь хакы Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле көгазыләрне урнаштырудан кергән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындағы аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының җәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындағы аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында җәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындағы аерма жирлек бюджеттына һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындағы аерма;

тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калған акчаларны үзгәрту;

жирлек бюджеты кытлығын эчке финанслауның башка чыганаклары.

Жирлек бюджеты кытлығын эчке финанслауның башка чыганаклары составына көртелә:

Жирлек милкендәге акцияләрне һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан көремнәр;

жирлек бюджеты акчалары буенча курс аермасы;

муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуқын барлықка китергән йә бенефициарның принципалга таләбе хокуклары гарантка биреп торылған очракта, Россия Федерациясе валютасында урнашу гарантияләрен үтәүгә юнәлтелгән чараптар күләме;

Россия Федерациясе валютасында жирлекнен башка бурыч йөкләмәләрен каплауга юнәлдерелә торған чараптар күләме;

юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынған акчалар һәм юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма Россия Федерациясе валютасында бюджет кредитлары бири;

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына елешләрне кире кайтарудан алынған акчалар һәм бюджеттән бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына Россия Федерациясе валютасында бюджет кредитлары бири;

жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калған акчалар белән идарә итү буенча операцияләр үткәргендә жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттән күчерелгән акчалар һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындағы аерма.

Жирлек бюджетының бердәм счетында калдықлар белән идарә итү операцияләре составына жирлекнен гамәлгә куючысы һәм шәхси счетлары Россия Федерациясе законнары нигезендә жирлекнен Финанс-бюджет палатасында ачылған оешмаларны җәлеп итү һәм кире кайтару көртелә.

Жирлек бюджеты кытлығын тышкы финанслау чыганаклары составына көртелә:

Россия Федерациясеннән һәм юкка чыгарылган Чит ил валютасында жәлеп ителгән чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында бирелгән бюджет кредитлары белән күчерү арасында аерма;

максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясенә бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләрне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокуқын барлыкка китергән очракта муниципаль гарантияләрне үтәүгә юнәлдерелә торган чарапар күләме".

Статья 16. Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы

Долговые обязательства Поселения могут существовать в виде обязательств по: Жирлекнең бурыч йөкләмәләре йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин:

1) жирлекнең кыйммәтле кәгазыләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазыләргә);

2) Россия Федерациисе валютасында Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациисеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

4) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан Россия Федерациисе валютасында жәлеп ителгән кредитлар;

5) Россия Федерациисе валютасында белдерелгән жирлек гарантияләре (муниципаль гарантияләр);

6) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациисе Чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;

7) Россия Федерациисе Бюджет кодексы гамәлгә көргөнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән бүтән бурыч йөкләмәләре буенча.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

1) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгән Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) йөкләмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме Россия Федерациисе валютасында.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациисеннән жәлеп ителгән чит ил валютасындагы бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирлек тарафыннан бирелгән чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең бурыч йөклөмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

Статья 17. Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән Поселениенең бурыч йөклөмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан алу

1. Эгәр Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль бурыч йөклөмәсө муниципаль бурыч йөклөмәсө муниципаль бурыч йөклөмәсендә муниципаль бурыч йөклөмәсендә каралган чорны юкка чыгару датасыннан соң өч ел дәвамында курсәтелгән йөклөмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр вәкиллекле органның муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурыч органыннан төшереп калдырыла.

Жирлекнең муниципаль гарантияләр буенча бурыч йөклөмәләре Россия Федерациисе валютасында вакыйгалар (шартлар) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм курсәтелгән вакыйгалар (шартлар) турында белешмәләр житкәнгә (килеп житүгә) карап, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Жирле администрация әлеге статьяның 1 пунктындағы беренче абзацында курсәтелгән сроклар үткәннән соң Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөклөмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукий акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөклөмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәптән төшерү суммасын чагылдырмыйча гына, аларны исәптән төшерү суммасына кимету юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пунктындағы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөклөмәләргә, Россия Федерациисе, Россия Федерациисе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөклөмәләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктурлаштырылган, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөклөмәләрен төшереп калдыру Россия Федерациисе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне, Россия Федерациисе законнарында каралган бүтән операцияләр алмашу нәтиҗәсендә алынган (алмашу нәтиҗәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне, түләү датасы башланганчы, эмиссия шартлары нигезендә, эмитацияләгән орган тарафыннан тулысынча сатып алынган (алынган) чыгару курсәтелгән орган каары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты, Россия Федерациисе законнарында каралган бүтән операцияләр алмашу нәтиҗәсендә алынган (алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөклөмәләрне түләү датасы житкәнчегә кадәр үтәү дип танырга хокуклы.

Статья 18. Муниципаль алымалар

1. Жирлек исеменнән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә заем акчаларын жирле бюджетка жәлеп иту аңлашила, алар буенча жирлекнең бурыч йөклөмәләре Россия Федерациисе валютасында белдерелгән заемчы буларак барлыкка килә.

2. Жирлекнең муниципаль тышкы бурыч алулары астында, Россия Федерациисе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында, федераль бюджеттандан

жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү аңлашыла, алар буенча жирлекнөң чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы бурыч алулар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек исеменнән Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Жирлек уставы нигезендә муниципаль алымаларны гамәлгә ашыру хокуку җирле администрациягә кагыла (Жирлекнөң башкарма-күрсәтмә органына).

5. Муниципаль кыйммәтле көгазъләр урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгәндә жирлек тарафыннан башкарыла:

1) жирлекнөң бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычлары булмау;

2) исемлекләре Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның бер яисә берничә эшчәнлеген гамәлгә ашыручи затларыннан Жирлек тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән дәрәҗәдән түбәнрәк кредит рейтинги алынган.

6. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткәn очракта, ул Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясындагы 5 пунктында каралган, Жирлекнөң бурыч тотрыклылығы дәрәҗәсе түбән булган заемщиклар төркеменә илтә торган дәрәҗәләргә кадәр муниципаль алымаларны гамәлгә ашырырга, жирлекнөң бурыч тотрыклылығы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткәn очракта, муниципаль алымаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлығы белән муниципаль эчке һәм тышкы алымалар, муниципаль гарантияләр программаларын чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына бирергә хокуклы.

8. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткәn очракта, муниципаль алымаларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 (1) статьясындагы 5 пунктында каралган Поселешенең бурыч тотрыклылығы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткәn очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм кыйммәтле көгазъләр урнаштыру юлы белән муниципаль эчке алымаларны Поселениенең бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан түләү сәләтен торғызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107 (1) статьясындагы 9 пункты һәм 31(1) статьясындагы 7 пункты белән каралган муниципаль эчке алымаларны гамәлгә ашырырга хокуклы.

10. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107(1) статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткәn очракта, муниципаль тышкы алымаларны гамәлгә ашырырга һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуксыз.

11. Жирлек, аны Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107(1) статьясы нәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31 (1) статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан муниципаль эчке алынмалар, муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс елына нәм план чорына (чираттагы финанс елына) Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгәндә генә муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы.

12. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 107(1) статьясында 9 пунктында каралган Жирлекнәң түләү сәләтен торғызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча жирлекләр йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт ителми.

Статья 19. Чит ил валютасында күчеп утыру белән гарантияләр бирү үзенчәлекләре

1. Жирлек Россия Федерациисенең чит ил валютасында алган акчаларын Россия Федерациисенән алырга, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 103 статьясында 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациисенең өченче затлары йөкләмәләре буенча чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

Статья 20. Муниципаль алынмаларның чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль алынмалар алуның ин чик күләме дигәндә тиешле финанс елына муниципаль эчке нәм тышкы үзләштерүләр программалары буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре чираттагы финанс елына нәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке нәм тышкы үзләштерүләр программалары белән билгеләнә, нәм тиешле финанс елында акчалар жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларын нәм гомуми суммасыннан нәм жирле бюджет турындагы карап белән тиешле финанс елына расланган Поселешнең бурыч йөкләмәләрен каплау күләмнәреннән артмаска тиеш, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 103 нәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып.

3. Хисап финанс елында жирлекнәң бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларын нәм гомуми суммасыннан нәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирлекнәң бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артып киткән очракта, күрсәтелгән артык суммасында жирле бюджет акчаларының калган өлешиләре агымдагы финанс елына бурыч алуларның ин чик күләмен кыскартып, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш.

Статья 21. Муниципаль эчке нәм тышкы бурычның югары чикләре нәм жирлекнәң бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең чик күрсәткечләре

1. Жирле бюджет турындагы карап белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (жирлекнәң чит ил валютасында йөкләмәләре булган очракта) өске чикләре, елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан нәм план чорының нәр елыннан килүче елның 1 гыйнварына (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча) билгеләнә, шул исәптән Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча (чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләре булган очракта) күрсәтелә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) өлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгәндә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме жирле бюджет турындагы карап белән чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) расланган, кире кайтарылмый торган керемнәрнең расланган күләмен һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәрен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында карапланган чаралар кулланылган очракта, бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмненең расланган 50 процентыннан артмаска тиеш, физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча жирле бюджет керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча гына.

4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә чыгымнар күләме, тубәндәге таләпләрне үтәгәндә, жирле бюджет турындагы карап белән раслана:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә чыгымнар күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карап (чираттагы финанс елы) белән тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләмненең 10 процентыннан артмаска тиеш, моңа Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән башкарыла торган чыгымнар күләме керми;

2) чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан гомуми салым, салым булмаган керемнәрнең гомуми күләмненең жирле бюджет чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган, чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет системасы бюджетларыннан алынган түләүләрнең еллык суммасы (күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, елның 1 гыйнварыннан соң, киләсе финанс елында һәм план чорыннан соң бурычларны вакытыннан алда каплауга жибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алымый.

Статья 22. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган муниципаль гарантияләрнең чит ил валютасындагы исемлеге, тубәндәге белешмәләрне күрсәтеп, үз эченә ала:

1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (теркемнәре) һәм (яисә) принципларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләр һәм алар тарафыннан тәэммин ителә торган йөкләмәләр буенча йөкләмәләр валютасы;

3) гарантияләрнең гомуми күләме;

4) гарантның принципларга карата регресс таләбе хокуки булу (булмау);

5) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэммин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

3. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программы бюджет турындагы тиешле карапга күшымта булып тора.

Статья 23. Муниципаль тышкы бурыч алулар программы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программысы чираттагы финанс елына һәм финанс елында) чит ил максатчан кредитларын һәм (яисә) чит ил валютасында түләнә торган максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт

2. Муниципаль тышкы бурыч алулар программысы белән билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) федераль бюджеттан чит ил максатчан кредитларын куллану кысаларында чит ил валютасында жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча (чираттагы финанс елында) жирле бюджетка акча жәлеп иту күләме һәм килеп туган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары;

2) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) жирлекнең максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән бурыч йөкләмәләрен түләү күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программысы чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турындагы карарга күшымта булып тора.

Статья 24. Муниципаль эчке бурыч алулар программысы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программысы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре тәрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар программысы белән билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен жирле бюджетка акча жәлеп иту күләмнәре һәм түләүнәң ин чик сроклары, тиешле бурыч йөкләмәләре тәрләре буенча тиешле бурыч йөкләмәләре тәрләре буенча жирле бюджетка акча жәлеп иту күләмнәре;

2) тиешле бурыч йөкләмәләре тәрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программысы чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турындагы карарга күшымта булып тора.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны үткәру муниципаль эчке бурыч алулар программында чагылыш тапмый.

Статья 25. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программысы

1. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программысы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган муниципаль гарантияләрнең Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләрнең гыйбарәт, тубәндәге белешмәләрне курсәтеп:

1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (теркемнәре) һәм (яисә) принципалларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен курсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокуку булу (булмау);

4) гарантияләрне бирү һәм үтәүнен башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасындағы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындағы тиешле карапта күшымта булып тора.

Статья 26. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр урнаштыруның чик күләмнәре

Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең иң чик күләмнәре Жирлек Советы тарафыннан муниципаль эчке бурычның өске чиге нигезендә билгеләнә, тиешле бюджет турында карап белән билгеләнгән.

Статья 27. Муниципальные гарантии

1 Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында килешүдән яки башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) килеп чыккан акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәэммин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне, шул исәптән принципалга аларны вакытыннан алда үтәү йә принципал йөкләмәләрен үтәү срогы килеп чыккан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да, тәэммин итми.

3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы zagылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.

5. Муниципаль гарантия буенча Гарант принципалның гарантия суммасы чикләрендә үзенә тәэммин ителгән йөкләмәссе буенча субсидия җаваплылык tota.

6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:

1) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем – жирлек) һәм Гарант исеменнән гарант биручे орган исеме;

2) бенефициар атамасы;

3) принципалның исеме;

4) тәэммин ителешенә гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнен исемен, төзү датасын һәм номерын (булган очракта), төп йөкләмәнен гамәлдә булу вакытын яисә аның буенча йөкләмәләрне үтәү срогын, якларның атамаларын, төп йөкләмәнен башка мөһим шартларын күрсәтеп);

5) гарантия буенча Гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантия үз көченә керү датасы яки гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу срогы;

9) гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе, гарантия очрагын билгеләү;

10) гарантияне кире алу нигезләре;

11) Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү тәртибе;

12) гарантиянең тулы күләмендә яисә нинди дә булса өлешендә, үтәлгәндә (туктатылганда) принципалның гарантия белән тәэммин ителгән йөкләмәләренең нинди дә булса өлешендә яисә гарантиядә билгеләнгән башка очракларда гарантия суммасын киметү нигезләре;

13) гарантияне туктату нигезләре;

14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөкләмә шартлары;

15) гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициарга Гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау түрүнде принципалга Карата таләбе булу яисә булмау (гарантның принципалга карата регресс таләбе, регресс);

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, гарантның норматив хокукий актлары, Гарант исеменнөн гарантия бируге орган актлары белән билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуқын күздә тотмаган муниципаль гарантия бары тик хужалык жәмғияте йөкләмәләре генә, акцияләренең 100 проценты (өлешләре) тиешле гавами-хокукий берәмлек (гарант), муниципаль унитар предприятие, аның мөлкәте тиешле гавами-хокукий берәмлек (гарант) милкендә булган муниципаль унитар предприятие (гарант) тарафыннан гына тәэммин ителергә мөмкин).

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) житу белән билгеләнә.

9. Бенефициарның алдан язмача ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуксыз.

10. Гарантка карата таләпнең муниципаль гарантия буенча кабул ителгән бенефициары, күрсәтелгән хокукларны гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка, облигациягә хокукларны яңа хужага (сатып алучыга) күчүгә, муниципаль гарантия белән тәэммин ителә торган принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйыммәтле көгазыләр түрүнде Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (кучү) керми, тапшырылырга (башка нигезләр буенча күчәргә) мөмкин түгел.

11. Кредит (заем, шул исәптән облигация) буенча йөкләмәләрне үтәүне тәэммин итә торган муниципаль гарантия муниципаль гарантиядә күрсәтелгән тәп йөкләмәләр шартлары муниципаль гарантиядә күрсәтелгән гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртелмәгән очракта гына һәм (яисә) кредит (заем, шул исәптән облигация) белән тәэммин ителгән муниципаль гарантия акчаларыннан максатчан файдаланмаган очракта, кредит шартнамәсе һәм кредит буенча муниципаль гарантия бирү түрүндагы шартнамә нигезендә кредитны максатчан куллануны тикшереп тору башкарыла торган кредит чараларыннан (заем, шул исәптән облигацион) файдаланган очракта гына гарант тарафыннан соратып алынырга тиеш.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү түрүндагы бенефициарның таләбе (гарантия үтәлеше түрүндагы бенефициарның таләбе) гарантия белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантия үтәү түрүнде бенефициарның таләпләре гарантиядә билгеләнгән тәртиптә язма рәвештә гарантка, гарантиядә күрсәтелгән документларны кертеп, күрсәтелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия бирү түрүнде шартнамәдә һәм Шартнамәдә билгеләнгән срокыннан алда гарантияне үтәү түрүнде, шул исәптән принципалның гарантия белән тәэммин ителгән йөкләмәләрен үтәү срокы килеп чыккан вакыйгалар (шартлар) килеп чыккан очракта, гарантияне үтәү түрүнде таләпләр куярга хокуклы түгел.

14. Гарант бенефициар таләпләрен үтәү түрүнде принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнен күчәрмәсен тапшырырга бурычлы.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән срокта гарантияне үтәү түрүнде бенефициар таләпләрен, күрсәтелгән таләпкә күшымта итеп куелган документларның нигезлелек һәм гарантия шартларына туры килү-килмәве предметын һәм аңа күшүп бирелгән документларны карарга тиеш.

16. Гарантияне үтәү түрүнде бенефициар таләбе һәм аңа күшүп бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга түбәндәге очракларда аның таләпләрен канәгатьләндерүдән баштарта:

1) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия (гарантиянең гамәлдә булу срокы) бирелгән вакыт тәмамланганнын соң гарантка күрсәтелгәндә;

2) таләп həm (яки) аңа күшүп бирелгөн документлар гарантка гарантиядә билгеләнгөн тәртипне бозып күрсәтелгөндө;

3) таләп həm (яки) аңа күшүп бирелгөн документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал həm (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим итегендөйнөн гарантияләрен тиешенчә үтәүне кабул итүдөн баш тарткан;

5) гарантиядә билгеләнгөн башка очрактарда.

17. Муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарның гарантияне həm (яисә) аңа күшүп бирелгөн документларны үтәү турындагы таләбен канәгатьләндерүдөн баш тарту турында бенефициарга хәбәр итәргө тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы чыгарга хокуклы, алар принципал тәкъдим итә ала. Гарант, принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да, өлөгө каршылыктарга хокукын югалтмый.

19. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе həm аңа күшүп бирелгөн документлар муниципаль гарантиянең нигезле həm тиешле шартларына туры килә дип танылган очракта, гарант гарантия белән билгеләнгөн вакытта гарантия буенча йөкләмәне үтәргө тиеш.

20. Муниципаль гарантиядә караплан гарантның бенефициар алдындағы бурычы принципалның гарантия белән тәэммин итегендөн сробы чыккан йөкләмәләре күләмендө, әмма гарантия суммасыннан да артмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар каршында Гарант йөкләмәсе туктатыла:

1) Гарант тарафыннан бенефициарга гарантиядә билгеләнгөн күләмдә акча түләү белән;

2) гарантия бирелгөн билгеле бер вакыт үткәннән соң (гарантия гамәлдә булу сробы);

3) принципал həm (яисә) өченче затлар тарафыннан гарантия белән тәэммин итегендөн принципал йөкләмәләрен үтәү йә принципалның күрсәтелгөн йөкләмәләрен башка нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка həm (яисә) гарантияне үтәү турындагы гарантка карата таләпләр булуга карамастан) туктатылган очракта);

4) бенефициарның гарантка кире кайтару həm (яисә) бенефициарның гарантия буенча йөкләмәләрен гаранттан азат итү турында язма гаризасын гарантия буенча үз хокукларыннан баш тарту нәтижәсендө, принципал тарафыннан гарантия буенча бенефициарлар фактта булмаганды həm киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр булмаганда, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115 статьясында караплан гарантияне гарантка кире кайтару нәтижәсендө, бенефициарның гарантия буенча үз хокукларыннан həm (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән гарантия буенча;

5) өгөр гарантия бирелгөн принципал йөкләмәсе билгеләнгөн срокта барлыкка килмәсө;

6) бенефициар гарантка həm (яки) судка гарантны үтәү турындагы гарантка таләп куйганнын соң төп йөкләмәне (шул исәптән бенефициар принципалын həm (яисә) бенефициарны юкка чыгару белән бәйле рәвештә) туктату яисә аны гамәлдә булмаган килешү дип тану белән;

7) бенефициарның башка затка бүтән затка күчүе яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка карата гарантиягә, хокукларга həm (яисә) төп йөкләмә буенча таләпләрнен (курсәтелгөн хокукларны (хокукларны həm бурычларны) алдан язма ризалыгыннан башка гарантка карата таләпләр (тапшыру (күчү) булганда, кыйммәтле көгазыләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгөн тәртиптә принципалның (сатып алучыга) хокуклары күчүгә бәйле рәвештә, принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәү гарантия белән тәэммин итегендө;

8) принципал бүтән затка тапшырган яисә принципалга караган башка нигезләр буенча башка затка күчкән очракта, төп бурыч буенча принципалга караган хокуклар һәм (яисә) бурычлар (бурычлар) принципалның гарантның алдан язма ризалыгыннан башка төп йөкләмә буенча тапшырылган очракта;

9) гарантияне соратып алу нәтижәсендә, гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Бенефициарның Гарант йөкләмәләре туктатылғаннан соң гарантияне тотып калуы бенефициарның күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларын сакламый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәгълүм булган Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм муниципаль гарантияне соратып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләр килеп чыгу турында мәгълүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуы барлыкка килүгә китерсә үә бенефициарның принципалга Карап таләбе хокуклары гарантка юл куелуга бәйле булса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет қытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак карала.

25. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуы барлыкка килүгә китермәсә үә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка юл куелуга бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрнең тулы күләмендә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү өчен гарант тарафыннан түләнгән акчалар регресси тәртибендә Гарант тарафыннан алынган акчалар яисә гарантка бенефициарның принципалга карата таләбе хокукуын үтәү йөзеннән Гарант тарафыннан алына торган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэммин итеген кредитлар һәм кредитлар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэммин итеген кредит (займ) акчаларыннан максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турындагы килешүдә билгеләнгән жаваплылык тота.

29. Бенефициарлар буенча билгесез затлар даирәсө булган йөкләмәләрне тәэммин итүгә бирелә торган муниципаль гарантия үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул итеген өлеге карар белән билгеләнә.

Статья 28. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр

1. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр дип Жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазыләр таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитенты булып жирле администрация тора, ул жирлек уставы белән муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукуна ия.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле көгазыләр төрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мөрәжәгать иту тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

Статья 29. Бюджетара трансфертлар

Бюджетара трансфертлар РФ Бюджет кодексы белән билгеләнгән рәвешләрдә һәм тәртиптә бирелә.

Статья 30. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек бюджетында карала.

Статья 31. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр

1. Жирлек алдын DAGY акчалата буенча бурыч-бурычлы кеше билгеләнгән датага жирлек алдын DAGY акчалата йөкләмәләргә туры китереп түләргә тиешле акчалар суммасы.

2. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр жирлекнең финанс активларын формалаштыра.

3. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән тәшерү һәм торғызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, жирлекнең Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) һәм мондый йөкләмәләрне үтәүне тәэммин итә торган алыш-бирешләрне исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләпләрнең хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93 статьясындағы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 93 статьясындағы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Килешүдә башкача билгеләнмәгән очракта, жирлек алдын DAGY акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм счетына кучеру датасыннан башлап үтәлгән дип санала.

II бүлек. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

Статья 32. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэммин иту максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

Бюджет проектын төзү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәгән әлеге Нигезләмә нигезендә, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Жыелышына юлламасы нигезләмәләре турында;
- жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы турында;
- жирлекнең бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре турында;
- муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектларында).

3. Бюджет проектын төзү өчен түбәндәге мәгълүматлар кирәк:

- Россия Федерациясенең салымнар һәм жыемнар турындагы законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Татарстан Республикасы законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Татарстан Республикасы законнары, салымнар һәм жыемнар турында жирлек Советының норматив-хокукий актлары проектын эшли башлаганнан бирле гамәлдә булып килә торган;
  - федераль, региональ, жирле салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан жирлек бюджетына күчерүләр нормативлары турында;
  - Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча кире кайтарылмый торган керемнәр һәм (яисә) салым керемнәренең фаразланган күләмнәре;
  - Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре турында.
- хезмәт күрсәтугә норматив чыгымнар.

Статья 33. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы кимендә өч елга эшләнә.
2. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советына бюджет проектын кертү турында карап кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.
3. Жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

Статья 34. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре жирлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау нигезендә, жирлек бюджеты турындагы карап проектын кабул иткән көнне жирлек Советына салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актлары нигезендә фаразлана, ул жирлек бюджетының салым булмаган керемнәрен билгели.

2. Жирле салымнар турындагы карапларга үзгәрешләр кертү турында жирлек Советы караплары, бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга салучы, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган караплар чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карап проектын жирлек советына керткәнче, 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

3. Жирлек советының чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карап проектын жирлек Советына керткәннән соң кабул ителгән салымнар һәм жыемнар турындагы норматив-хокукий актларына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан норматив-хокукий актлары чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1

гыйнварыннан да соңга калмыйча жирлек Советының күрсәтелгөн норматив-хокукий актларының үз көченә көрүе турындагы нигезләмәләрне үз эченә алырга тиеш.

Статья 35. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Нурлат муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә торган методикага туры китереп башкарыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

Статья 36. Муниципаль программалар

1. Жирлекнәң муниципаль программалары (алга таба - муниципаль программалар) авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны тормышка ашыру сроклары авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан алар билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында каарлар кабул итү тәртибе авыл жирлеге Башкарма комитетының муниципаль хокукий акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре қуләме, программаны расланган муниципаль хокукий акт нигезендә, бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча бюджет турындагы каар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук әлек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлекнәң башкарма комитеты билгеләгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципальная программалар үз көченә көрән көннән алып өч айдан да соңга калмыйча бюджет турындагы каарга туры китерелергә тиеш.

3. һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Әлеге бәяләү үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары жирлекнәң башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты чираттагы финанс елыннан башлап расланган муниципаль программаны туктату яки үзгәртү, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре қуләмен үзгәртү кирәклеге турында каар кабул итәргә мөмкин.

Статья 37. Бюджет проектын төзу тәртибе һәм сроклары

Бюджет проектын төзу тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнары һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә торган таләпләрне үтәп, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

III бүлек. БЮДЖЕТ ТУРЫНДАГЫ КАРАРНЫ КАРАУ һәм РАСЛАУ

Статья 38. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджеты турындагы каарда бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренең гомуми қуләме, чыгымнарың гомуми қуләме, жирлек дефициты (профициты), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә;

2. Жирлек бюджеты турындагы каар белән раслана:

бюджет керемнәренең Баш администраторлары исемлеге;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары исемлеге;

бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), чыгымнар төрләре төркемнәре буенча бүлү,

чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми куләме;

чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансферлар куләме;

чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган (расланган) чыгымнарының гомуми куләме бюджет чыгымнарының гомуми куләменең кимендә 2,5 проценты куләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елында бюджет чыгымнарының гомуми куләменең кимендә 5 проценты куләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) расланган (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) чыгымнарының гомуми куләменең кимендә 5 процента куләмендә;

чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;

муниципаль эчке бурычның ин югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның ин югары чиге, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның ин югары чиген күрсәтеп, муниципаль тышкы бурычның ин югары чиге;

жирлек бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы каар проекти расланган бюджетның план чоры параметрларын үзгәрту һәм аларга жирлек бюджеты проектиның планлаштырылган чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чоры параметрларын үзгәрту жирлек Советының муниципаль хокукый акты нигезендә гамәлгә ашырыла.

Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәрту расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә қыскарту йә бюджет ассигнованиеләре чыгымнарының ведомство структурасына өстәмә максатчан маддәләр һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнары төрләре буенча өстәмә максатчан ассигнованиеләр керту юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар астында бюджет ассигнованиеләре бюджетлар чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

5. Жирлек бюджеты турындагы каарда чираттагы финанс елыннан башлап, жирлек бюджеты турындагы каарда билгеләнгән максатларга, тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми куләменнән тыш, кертелергә (бюджетта чагылырга) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнен аерым төрләре (төрләре) буенча бюджет керемнәреннән файдалану каарлырга мөмкин.

Статья 39. Бюджет проекти белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турыйндағы карар проекты белән бер үк вакытта жирлек Советына тәкъдим ителә:

- бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм жирлектәге салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
  - агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең көтелүче нәтижәләре;
  - жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы;
  - чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетының төп характеристикалары (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, дефицит (дефицит) бюджеты) фаразы;
  - жирлек бюджеты проектына аңлатма языу;
  - чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның ин югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның ин югары чиге;
  - агымдагы финанс елына бюджетның көтелүче үтәлешен бәяләү;
- башка документлар һәм материаллар.

Статья 40. Жирлек Советына бюджет турында карар проектын керту

1. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турыйндағы карар проектын жирлек советына 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча карауга кертә.

2. Авыл жирлеге бюджеты турында жирлек Советы карары проекты белән план чорының расланган бюджет курсәткечләрен төгәлләштерү һәм төзелә торган бюджетның план чорының икенче елы курсәткечләрен раслау карала.

3. Авыл жирлеге бюджетының раслана торган план чорының параметрларын төгәлләштерүне күздә тота:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына авыл жирлеге бюджеты турында карар проектын карау предметы булып торучы төгәлләштерелгән курсәткечләрне раслау;

- жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган курсәткечләрен арттыруны яисә киметүне раслау йә аңа өстәмә максатчан статьялар һәм (яисә) тиешле бюджет чыгымнары төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен керту.

4. Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләренең ин чик күләме жирлек Советы карарларында билгеләнгән авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең чыгым йөкләмәләрен финанс яғыннан тәэммин иту өчен житәрлек булмаса, башкарма комитет чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек советының чираттагы финанс елында һәм (яисә) план чорында финанслау чыганаклары белән тәэммин ителмәгән аерым нигезләмәләренең үз көченә керү срокларын үзгәрту турында жирлек Советы карарлары проектларын жирлек Советына кертә.

Статья 41. Бюджет турында карар проектын карау

1. Чираттагы финанс елына жирлек бюджеты турыйндағы карар проекты кертелгәннән соң 2 эш көне эчендә жирлек Советы Рәисе аны ревизия комиссиясенә экспертиза үткәру өчен җибәрә.

Ревизия комиссиясе 10 (ун) эш көне дәвамында бюджет турыйндағы карар проекты турында бәяләмә әзерли.

Ревизия комиссиясе бәяләмәсө жирлек Советы депутатлары тарафыннан бюджет турыйндағы карар проектына тәзәтмәләр әзерләгендә исәпкә алына.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет түрындагы карар проекты, жирлекнең Ревизия комиссиясе бәяләмәсе белән, комиссиягә, шулай ук жирлек Советы депутатларына карар тикшерү өчен жибәрелә, халық алдында тыңлауларда карала.

3. Бюджет түрындагы карар проекты буенча килешмәгән сораулар килеп туган очракта, жирлек Советы Рәисе карары белән килештерү комиссиясе тәзелергә мөмкин, аңа жирлек башкарма комитеты һәм жирлек советы вәкилләренең тигез саны керә.

Килештерү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләрне карый.

Жирлек бюджеты түрындагы карар бер укылышта кабул ителә.

4. Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән бюджет түрындагы карар 2 (ике) эш көне дәвамында жирлек Советы рәисенә күл кую өчен жибәрелә.

5. Жирлек бюджеты түрындагы карар рәсми рәвештә халыкка житкерелергә тиеш

Статья 42. Бюджет түрындагы карарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет түрында карар кабул итмәү нәтижәләре

1. Бюджет түрындагы карар чираттагы финанс елы башланганчы жирлек Советы тарафыннан каралырга, расланырга, жирлек Советы рәисе тарафыннан имзалаңырга тиеш.

Жирлекнең жирле үзидарә органнары бюджет түрында кабул ителгән карарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәэммин итү буенча үз компетенциясе чикләрендә мөмкин булган барлық чараларны курергә тиеш.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет түрында карар финанс елы башыннан үз көченә көрмәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режими кертелә.

IV бүлек. БЮДЖЕТ ҮТӘЛЕШЕ

Статья 43. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Бюджетның үтәлеше авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә.

2. Бюджет үтәлеше бюджет язмасы нигезендә оештырыла, ул кабул ителгән бюджетка һәм касса планына туры килергә тиеш.

Бюджет касса бердәмлеге һәм чыгымнарың ведомство буйсынуы нигезендә башкарыла.

3. Жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан башкарыла..

Статья 44. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә тота:

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына салымнар, жыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән кергән керемнәрне бердәм бюджет исәбенә күчерү;

артык бүленгән суммаларны, артык түләнгән яки артык түләттерелгән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар күчерү;

артык түләнгән яки артык алынган суммаларны Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпкә алу;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләрнең бюджет керемнәре администраторы тарафыннан төгәлләштерү;

артырылган суммаларны, артык түләнгән яисә артык түләттелгән салымнарны, жыемнарны һәм башка түләүләрне кире кайтаруны (зачетны, төгәлләштерүне) гамәлгә

ашыру өчен кирәкле акчаларны, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетның бердәм счетыннан артык түләтелгән суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын күчеру.

Статья 45. Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше

1. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәгән килеш гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше түбәндәгеләрне күздә tota:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акчалата йөкләмәләрне раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

Бюджет акчаларын алучы агымдагы финанс елында аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән бүтән шартнамәләр төзү юлы белән яисә законнар, башка хокукий актлар, килешү нигезендә кабул итә.

3. Бюджет акчаларын алучы казначылык түләүләрен башкару турындағы курсәтмәләргә (алга таба - курсәтмә) туры китереп, бюджет акчалары хисабына түләү бурычын раслый.

4. Муниципаль берәмлекләрнең финанс органнары бюджет һәм акча йөкләмәләрен исәпкә куйганда, акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләгәндә тиешле финанс органы билгеләгән тәртип нигезендә аларны тикшереп торалар:

бюджет акчаларын алучыларга житкерелгән бюджет йөкләмәләренең яисә бюджет ассигнованиеләренең тиешле лимитларына карата бюджет йөкләмәләрен үтәмәү, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясе коды турындағы мәгълүматның бюджет йөкләмәләренең туры килүе белән;

тиешле бюджет йөкләмәсен исәпкә алуга куелган мәгълүматның акчалата йөкләмәләре турында мәгълүматка туры килүе;

түләү документында курсәтелгән мәгълүматка акчалата түләү, акчалата йөкләмә турында мәгълүмат туры килү-килмәве;

акчалата йөкләмәләр барлыкка килүне раслый торган документлар булу.

Тиешле финанс органы билгеләгән тәртиптә әлеге пунктта курсәтелгән мәгълүматка өстәмә буларак контролъдә тотылышыга тиешле башка мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.

Бюджет йөкләмәсе муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән очракта, өстәмә рәвештә дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт курсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындағы Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрында муниципаль контракт турындағы белешмәләрнең һәм муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсен исәпкә алу турында белешмәләрнең һәм муниципаль контракт шартлары нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәләрен исәпкә алу хакындағы белешмәләрнең туры килүен тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләр (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет йөкләмәләре лимитлары алучыларга житкерелгән бюджет акчалары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Халық алдындағы норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләр түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитлары житкерелгән чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Акча йөкләмәләрен үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдасына бердәй счеттән чыгаруны раслый торган курсәтмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук

бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөклөмәләрен үтәүне раслаучы башка документларны тикшерү.

Статья 46. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетны үтәү бюджет язмасы нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары, администраторлары тарафыннан бюджет язмасы нигезендә гамәлгә ашырыла, мөн бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә жирлек бюджетының бердәм счетындағы акчаларның калган өлешиләре белән идарә итү операцияләре керми.

Статья 47. Жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турындағы карап белән расланганнан тыш фактта алынган керемнәрдән файдалану

Жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турындағы карап белән расланган керемнәрнең гомуми күләмнән фактта алынган керемнәр Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындағы З пунктында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, жирлек бюджетын үтәгәндә муниципаль хисаплашуларны биләүгә, муниципаль бурыйчы каплауга, шулай ук жирлекнең гавами норматив йөклөмәләрен үтәүгә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындағы З пунктында каралган күләмдә, бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындағы карага үзгәрешләр кертмичә генә жибәрелергә мөмкин.

Максатчан билгеләнеше (аларны бирү турында хәбәрнамә алган очракта) булган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансферлар, шул исәптән әлеге Нигезләмәнәң 32 статьясындағы З пунктында билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджетына керә торган, жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турында карап белән расланган керемнәрдән тыш фактта алынган субсидияләр, субвенцияләр, бюджетара трансферлар бирү максатларына туры китереп, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындағы карага үзгәрешләр кертмичә, бюджет язмасына үзгәрешләр кертеп, жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга жибәрелә.

Статья 48. Агымдагы финанс елы тәмамлану

1. Жирлек бюджетын үтәү операцияләре 31 декабрьдә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясында курсәтелгән операцияләрдән тыш, тәмамлана.

Агымдагы финанс елында жирлек бюджетын үтәү операцияләрен төгәлләү Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөклөмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның ин чик күләмнәре үз эшчәнлеген 31 декабрьдә туктatalар.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр жирлек бюджеты үтәлешенә казначылык хезмәте курсәтуне гамәлгә ашыручи орган билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөклөмәләрен жирлек бюджетының бердәм счетында калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

3. Агымдагы финанс елында кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферлар бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Жирлек бюджетының бюджет акчалары баш администраторы агымдагы финанс елында максатчан кулланылмаган, субсидия һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларга ихтыяж булу турындағы карагы нигезендә, курсәтелгән бюджетара трансферларның калдықларыннан артмаган күләмдә акчалар чираттагы финанс елында кире кайтарылырга мөмкин, мөн кадәр алар бирелгән бюджет кеременә, курсәтелгән бюджетара трансферларны бирү

максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәэммин итү өчен, чираттагы финанс елында кире кайтарылырга мөмкин.

В бүлек. . БЮДЖЕТ ХИСАБЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ ҢӘМ РАСЛАУ

Статья 49. Бюджет исәбе һәм бюджет үтәлеше турында хисап

1. Бюджет исәбенең һәм бюджет хисаплылығының бердәм методологиясе һәм стандартлары бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисаплылығы үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча хәрәкәте турында хисап;
- 5) аңлатма языу.

3. Жирлекнең бюджет хисаплылығы еллык булып тора. Бюджет үтәлеше турындагы хисап квартал саен була.

Бюджет үтәлеше турында квартал хисап Нурлат муниципаль районның рәсми сайтында хисаптан соң киләсе айның 10 числовына кадәр бастырыла.

Бюджет үтәлеше турында еллык хисап Нурлат муниципаль районның рәсми сайтында хисап елыннан соң киләсе елның 25 февраленә кадәр басыла.

Бюджет үтәлеше турында еллык хисап жирлек Советы карары белән бюджет законнарында каралган тәртиптә расланырга тиеш.

Статья 50. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап жирлек Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) бюджет хисаплылығын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, жирлек Советының муниципаль хокукий актында билгеләнгән тәртиптә Ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3. Жирлекнең башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча аңа бәяләмәгә әзерләнү өчен бюджетның үтәлеше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган сротта уздырыла. Бюджет үтәлеше турында хисапка Бәяләмә төп администраторларның (администраторларның) еллык бюджет хисабының еллык бюджет хисабы күрсәткечләренә нигезләнеп әзерләнә.

4. Бюджетның үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә Жирлек советына жирлекнең Ревизион комиссиясе һәм Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан тапшырыла.

Статья 51. Жирлек Советына бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау.

1. Ел саен 1 майдан да соңга калмыйча Жирлек башкарма комитеты житәкчесе Поселения советына хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра.

2. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта аңа бюджет һәм бюджет хисаплылығын һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләрен файдалануның башка нәтижәләрен анализлаучы аңлатма, жирлек бюджеты үтәлеше турында жирлек Советы карары проекты, жирлек бюджетының үтәлеше турында башка бюджет хисабы һәм

жирлекнең берләштерелгән бюджетының үтәлеше түрүнда бюджет хисабы, Россия Федерациясенең бюджет законнарында каралған башка документлар тапшырыла.

3. Утырышта жирлек Башкарма комитеты житәкчесе йә аның ризалығы белән ревизия комиссиясе рәисенең доклады тыңлана.

4. Бюджет үтәлеше түрүнда фикер алышу һәм хисапны карау йомгаклары буенча Жирлек Советы бюджет үтәлеше түрүндагы хисапны раслау һәм Жирлек Советы тиешле карап кабул иту яисә бюджетның үтәлеше түрүндагы каарны кире кагу түрүнда карап кабул итә.

5. Бюджетны үтәү түрүнда Совет тарафыннан карап кире кагылган очракта, ул күрсәткечләрне дөрес чагылдырмау яисә тулысынча кире кагу фактларын бетерү һәм бер айдан да артмаган срокка кабат тапшыру өчен кайта.

Статья 52. Бюджет үтәлеше түрүнда карап

Бюджет үтәлеше түрүндагы карап белән, керемнәрнең, чыгымнарының һәм бюджет дефицитының (профицитының) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше түрүнда хисап раслана.

Хисап финанс елында жирлек бюджетының үтәлеше түрүндагы каарга аерым күшымталар белән күрсәткечләр раслана:

жирлек бюджеты керемнәрен классификацияләү кодлары буенча керемнәр;

бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча чыгымнар;

чыгымнар классификациясе бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;

Бюджет үтәлеше түрүндагы карап белән бюджет үтәлеше түрүндагы карап өчен бюджет законнарында һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

VI бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

Статья 53. Муниципаль финанс контроле

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала торган хокукий актлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларга бүтән түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләр һәм йөкләмәләр бирә торган хокукий актлар нигезләмәләрен, шулай ук дәүләт (муниципаль) контрактлары, шартнамәләр (килешүләр) шартларын үтәүне тәэммин иту максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңғы финанс контроленә бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле жирлекнең Ревизион комиссиясенең контроле эшчәnlеге булып тора.

3. Эчке муниципаль финанс контроле жирлек башкарма комитетың органнары (вазыйфаи затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнарының контроле эшчәnlеге булып тора.

4. Авыл жирлегенең жирле бюджетын үтәү процессында бюджет хокук бозуларын кисәтү һәм кисәтү максатларында беренчел контроле гамәлгә ашырыла.

5. Авыл жирлегенең жирле бюджетын үтәү процессында бюджет хокук бозуларын кисәтү һәм кисәтү максатларында беренчел контроле гамәлгә ашырыла.